

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 23Sa/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018200307
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Kálnayová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:1018200307.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre sudkyňou JUDr. Danou Kálnayovou, v právnej veci žalobcu: A. L., bytom C., F. XX, zastúpený JUDr. Petrom Harakálym, advokátom, so sídlom Košice, Mlynská 28, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zo dňa 21. 12. 2017 číslo: 54471-6/2017-BA, takto

rozhodol:

Krajský súd žalobu **z a m i e t a**.

Krajský súd žalovanej nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca podal dňa 14. 04. 2015 žiadosť o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu, ktorý utrpel dňa 12. 04. 2013, približne o 7:30 hodine, a to pri vykládke štrku zo železničných vagónov pomocou pásového vykladača. Práce na vykladaní štrku z vagónov organizoval p. L. U., ktorý bol na vykonanie tejto práce poverený zamestnávateľom spoločnosťou Bryntin Rail CZ s.r.o. so sídlom Praha 3, Konevova 2660/141. Žalobca predložil dňa 02. 09. 2014 lekársky posudok o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 02. 09. 2014, ktorý vyhotovil MUDr. Adrián Horváth, primár oddelenia úrazovej chirurgie, Nemocnica s poliklinikou Levice, n.o., v ktorom ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia počtom 1540 bodov.

2. Prvostupňový správny orgán žalovaného vydal dňa 08. 08. 2017 rozhodnutie č. 21193-18/2017-BAM, ktorým podľa § 99 a podľa § 210 žiadateľovi nepriznal nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 12. 04. 2013 z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané, či žiadateľ utrpel pracovný úraz.

3. Proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, v ktorom okrem iného uviedol, že prvostupňový správny orgán porušil svoje procesné povinnosti na zistenie skutočného stavu veci, obmedzil sa iba na strohé konštatovanie, že L. má postavenie odvádzateľa poistného za zamestnancov až od 01. 07. 2015. Poznamenal, že prvostupňový správny orgán mal vedomosť o tom, že od 12. 04. 2013 bol žalobca zamestnancom firmy Bryntin Technologies s.r.o. so sídlom Sabinovská 12, Bratislava, v mene ktorej konal aj L. U.. Poukázal na to, že zamestnávateľ si splnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 231, keď žiadateľa prihlásil do sociálnej poisťovne, čím splnil aj obsah ustanovenia § 16 a § 17 zákona. Nesplnenie

ostatných povinností zamestnávateľa voči sociálnej poisťovni nemôže ísť na vrub žiadateľa ale iba na zodpovednosť zamestnávateľa. Žiadal rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

4. Žalovaný správny orgán ako odvolaní orgán preskúmal napadnuté rozhodnutie a zo spisovej dokumentácie zistil, že sa v nej nachádza „Protokol o vyšetrení príčin vzniku pracovného úrazu s ťažkou ujmom“, ktorý vyhotovil Inšpektorát práce Prešov pod č. IPV-070-26-2.6/P-J2, A25-13 zo dňa 20. 06. 2013, z ktorého vyplýva, že žalobca - žiadateľ, utrpel úraz dňa 12. 04. 2013 približne o 7:30 hodine pri vykládke štrku zo železničných vagónov pomocou pásového vykladača. Práce pri vykladaní štrku organizoval L. U., ktorý bol na vykonávanie tejto práce poverený zamestnávateľom spoločnosťou Bryntin Rail CZ s.r.o. so sídlom Praha, Konevova 2660/141. Inšpektorát práce Prešov zaslal na adresu zamestnávateľa výzvu, v ktorej žiadal predloženie patričných dokladov, ktoré do dňa vyhotovenia protokolu 20. 06. 2013 neboli zamestnávateľom predložené. V protokole, ktorý vyhotovil Inšpektorát práce Prešov zo dňa 20. 06. 2013 sa uvádza, že i napriek závažnosti úrazu žalobcu - žiadateľa, nebol zo strany zamestnávateľ spísaný záznam o registrovanom pracovnom úraze a nebol ani splnená povinnosť oznámiť vznik takéhoto pracovného úrazu inšpektorátu práce. Z vykonaného dokazovania vykonaného Inšpektorátom práce bolo zistené, že žalobca - žiadateľ bol evidovaný v tom čase na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a aj podľa vyjadrenia L. nemal uzatvorenú dohodu o vykonaní práce, za vykonanú prácu mu bola ústne dohodnutá odmena 150,- eur za odpracovaný deň. Inšpektorát práce zistil viacero nedostatkov, napríklad to, že spoločnosť Bryntin Rail CZ s.r.o. nezabezpečila pracovisko, nestanovila pracovný postup tak, aby organizácie práce neohrozovala bezpečnosť a zdravie zamestnancov a taktiež táto spoločnosť nemala so žiadateľom založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu, teda zákonníka práce.

Zamestnávateľ bol požiadaný listom zo dňa 17. 04. 2015 prvostupňovým správnym orgánom, aby oznámil že sa jedná o pracovný úraz a zároveň bol vyzvaný aby predložil vyplnené tlačivo „Záznam o registrovanom pracovnom úraze“ a „Oznámenie o poisťnej udalosti“, na ktoré zamestnávateľ nereagoval.

5. Žalovaný poukazuje na tú skutočnosť, že nemal k dispozícii dokumenty potrebné na posúdenie, či úraz, ktorý utrpel žalobca dňa 12. 04. 2013 možno považovať za pracovný, nakoľko zamestnávateľ nespoupracuje.

V zmysle ustanovenia § 99 zákona poškodený má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ak došlo u neho k poškodeniu zdravia pracovným úrazom alebo chorobou z povolania. V danom prípade nebol preukázaný vznik pracovného úrazu, pretože žalobca v priebehu konania nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by mal uzatvorený pracovný pomer alebo dohodu o vykonaní práce. Sám žalobca uviedol, že sa jednalo len o brigádu, ktorá mala trvať tri dni od 10. 04. do 12. 04. 2013 a na druhej strane tvrdil, že mal byť zamestnancom zamestnávateľa od 12. 04. 2013, o ktorom nič nevedel.

II.

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia žalovaného

6. Žalovaný po preskúmaní rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a spisovej dokumentácie napadnutým rozhodnutím č. 54471-6/2017-BA zo dňa 21. 12. 2017 potvrdil prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu.

7. Žalovaný správny orgán ako odvolaní orgán preskúmal napadnuté rozhodnutie a zo spisovej dokumentácie zistil, že sa v nej nachádza „Protokol o vyšetrení príčin vzniku pracovného úrazu s ťažkou ujmom“, ktorý vyhotovil Inšpektorát práce Prešov pod č. IPV-070-26-2.6/P-J2, A25-13 zo dňa 20. 06. 2013, z ktorého vyplýva, že žalobca - žiadateľ, utrpel úraz dňa 12. 04. 2013 približne o 7:30 hodine pri vykládke štrku zo železničných vagónov pomocou pásového vykladača. Práce pri vykladaní štrku organizoval L., ktorý bol na vykonávanie tejto práce poverený zamestnávateľom spoločnosťou Bryntin Rail CZ s.r.o. so sídlom Praha, Konevova 2660/141. Inšpektorát práce Prešov zaslal na adresu zamestnávateľa výzvu, v ktorej žiadal predloženie patričných dokladov, ktoré do dňa vyhotovenia protokolu 20. 06. 2013 neboli zamestnávateľom predložené. V protokole, ktorý vyhotovil Inšpektorát

práce Prešov zo dňa 20. 06. 2013 sa uvádza, že i napriek závažnosti úrazu žalobcu - žiadateľa, nebol zo strany zamestnávateľa spísaný záznam o registrovanom pracovnom úraze a nebol ani splnená povinnosť oznámiť vznik takéhoto pracovného úrazu inšpektorátu práce. Z vykonaného dokazovania vykonaného Inšpektorátom práce bolo zistené, že žalobca - žiadateľ bol evidovaný v tom čase na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a aj podľa vyjadrenia L. U. nemal uzatvorenú dohodu o vykonaní práce, za vykonanú prácu mu bola ústne dohodnutá odmena 150,- eur za odpracovaný deň. Inšpektorát práce zistil viaceré nedostatky, napríklad to, že spoločnosť Bryntin Rail CZ s.r.o. nezabezpečila pracovisko, nestanovila pracovný postup tak, aby organizácie práce neohrozila bezpečnosť a zdravie zamestnancov a taktiež táto spoločnosť nemala so žiadateľom založený pracovno-právny vzťah podľa osobitného predpisu, teda zákonníka práce.

Zamestnávateľ bol požiadaný listom zo dňa 17. 04. 2015 prvostupňovým správnym orgánom, aby oznámil že sa jedná o pracovný úraz a zároveň bol vyzvaný aby predložil vyplnené tlačivo „Záznam o registrovanom pracovnom úraze“ a „Oznámenie o poisťovnej udalosti“, na ktoré zamestnávateľ nereagoval.

8. Žalovaný poukazuje na tú skutočnosť, že nemal k dispozícii dokumenty potrebné na posúdenie, či úraz, ktorý utrpel žalobca dňa 12. 04. 2013 možno považovať za pracovný, nakoľko zamestnávateľ nespôlupracuje.

V zmysle ustanovenia § 99 zákona poškodený má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ak došlo u neho k poškodeniu zdravia pracovným úrazom alebo chorobou z povolania. V danom prípade nebol preukázaný vznik pracovného úrazu, pretože žalobca v priebehu konania nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by mal uzatvorený pracovný pomer alebo dohodu o vykonaní práce. Sám žalobca uviedol, že sa jednalo len o brigádu, ktorá mala trvať tri dni od 10. 04. do 12. 04. 2013 a na druhej strane tvrdil, že mal byť zamestnancom zamestnávateľa od 12. 04. 2013, o ktorom nič nevedel.

9. Konanie o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia je upravené zákonom č. 437/2004 Z.z., v zmysle ktorého § 1 upravuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydávanie lekárskeho posudku ako aj zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré vymedzuje vo svojom ustanovení § 10.

V zmysle § 4 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti žalobcu uplatniť sa v živote a spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku.

V zmysle § 10 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., sťaženie spoločenského uplatnenia hodnotí posudzujúci lekár v lekárskom posudku podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 k tomuto zákonu.

10. K námietke žalobcu, že zamestnávateľ si splnil svoju povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 231 zákona, že ako zamestnanca ho prihlásil do sociálnej poisťovne, čím naplnil aj obsah ustanovenia § 16 a § 17 zákona a že nesplnenie ostatných povinností zamestnávateľa, voči sociálnej poisťovni, nemôže znášať žiadateľ ale zamestnávateľ je do určitej miery pravda, avšak zamestnávateľ nesplnil podmienku stanovenú v § 231 ods. 1 písm. h/ a i/ zákona, t.j. neoznámil sociálnej poisťovni vznik pracovného úrazu a ani nepredložil záznam o pracovnom úraze, čo v tomto konaní je kľúčová a rozhodujúca vec. To, že zamestnávateľ prihlásil žiadateľa do systému sociálneho zabezpečenia až po pracovnom úraze dňa 12. 04. 2017, nemá za následok automatické uznanie pracovného úrazu.

III.

Argumenty žalobcu v podanej žalobe

11. Proti rozhodnutiu žalovaného zo dňa 21. 12. 2017 podal žalobca v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, žalobu doručенú dňa 02. 03. 2018 na nepríslušný Krajský súd v Bratislave a žiadal rozhodnutie žalovaného zrušiť a zároveň aj zrušiť rozhodnutie prvostupňového

správneho orgánu a vec vrátiť žalovanej na ďalšie konanie. Poukázal na to, prvostupňový správny orgán mal ucelenú informáciu o tom, kto je skutočným zamestnávateľom žalobcu a kto bol povereným subjektom na vykonávanie týchto prác. Firma Bryntin Technologies s.r.o. aj žalobcu do systému sociálnej poisťovne riadne a zákonným spôsobom prihlásila. Poukázal na to, že skutočnosti, ktoré konštatuje žalovaný, že si nesplnil povinnosti zamestnávateľ, nemajú nič spoločné s postavením žalobcu ako zamestnanca. Z obsahu známych skutočností nie je sporné, že dňa 12. 04. 2013 žalobca utrpel pracovný úraz a ani to, kto za tento úraz zodpovedá. Týmto je splnená podmienka nároku na úrazovú dávku a jej výplatu podľa § 109 zákona č. 461/2003 Z.z. Základným spôsobom dokázania úrazu je záznam o pracovnom úraze, pričom ale nárok na odškodnenie pracovného úrazu nezávisí od toho, či zamestnanec úraz ohlási alebo nie, ani od toho, či sa spísal alebo nespísal záznam o úraze. Skutočnosť, že došlo k pracovnému úrazu možno dokázať aj svedectvom spolupracovníkov a tretích osôb. Neobstojí skutočnosť ani ktorú uvádza žalovaný vo svojom rozhodnutí, že žalobca bol v čase vzniku pracovného úrazu, evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný, aj tento môže za určitých podmienok pracovať na základe pracovnej zmluvy alebo dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Žalobca ďalej poukazoval na nesprávny a nezákonným postup žalovanej, ktorá nevyhodnotila uvedený skutkový stav zákonným spôsobom pod príslušné ustanovenia hmotnoprávneho predpisu. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č. 2Sžo 30/2011 nestačí len citácia príslušného ustanovenia, ale je žiaduce, aby sa vyložil aj obsah právnej normy. Právne posúdenie musí obsahovať konkrétny odkaz na príslušný právny predpis.

IV.

Vyjadrenie žalovaného k podanej žalobe

12. Žalovaný sa k písomnej žalobe vyjadril dňa 09. 05. 2018 a žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

13. Žalovaný zotrval na svojich dôvodoch rozhodnutia, ktoré považuje za zákonné a vecne správne. K námietkam zástupcu žalobcu uviedol, že v zmysle § 16 zákona povinne úrazovo poistený je zamestnávateľ, ktorý zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu, vykonávajúcu zárobkovú činnosť v pracovno-právnom vzťahu, v štátnozamestnaneckom pomere. Podľa § 17 zákona, nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

V zmysle § 227 ods. 3 je poškodený povinný preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik trvanie, na zánik nároku nadávku, nároku na jej výplatu a sumu.

Objektívnu zodpovednosť zamestnávateľa za škodu na zdraví zamestnanca spôsobenú pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s nimi, zakladá zákon č. 311/2001 Z.z. vo svojom ustanovení § 195 a nie registračný list fyzickej osoby, ktorý v prípade žalobcu predstavuje len prihlášku do systému sociálneho zabezpečenia ako takého. Navyše z predmetného registračného listu fyzickej osoby je zrejmé, že prihláška bola zamestnávateľom podaná dňa 12. 04. 2013 o 11:40 hodine, teda v čase po utrení úrazu žalobcom a zároveň bolo preukázané, že žalobca túto pracovnú činnosť vykonával už dva dni pred tým, ako došlo k úrazu. Toto tvrdenie právneho zástupcu, že zamestnávateľ si splnil svoje zákonné povinnosti, sa javí ako tendenčné, pretože z prihlášky je zrejmé, že ho prihlásil na poistenie po úraze.

14. Pre poskytnutie plnenia dávky z úrazového poistenia je dôležité, aby bol úraz, ktorý utrpel zamestnanec uznaný zamestnanec za pracovný. V danom prípade však zamestnávateľ neuznal úraz žalobcu za pracovný a ani neposkytol príslušným útvaram sociálnej poisťovne potrebnú súčinnosť. Vyhlásenie zamestnávateľa o vzniku pracovného úrazu je pre žalovanú záväzná, čo vyplýva aj z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR. Uznanie zamestnávateľa za pracovný úraz sa uskutočňuje prostredníctvom predloženia tlačív, a to „Oznámenie poistnej udalosti“ a „Záznam o registrovanom pracovnom úraze“.

Keďže tieto doklady zamestnávateľ žalobcu nepredložil, prvostupňový správny orgán vykonával rozsiahle dokazovanie a zaobstaral dôkazy, z ktorých jednoznačne bolo preukázané, že žalobca túto činnosť, pri ktorej utrpel pracovný úraz, nevykonával na základe pracovnej zmluvy, alebo dohody o práci

vykonávanej mimo pracovného pomeru. Sám žalobca potvrdil, že túto prácu vykonával bez potrebného školenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, s ktorými nebol ani oboznámený, a taktiež prácu vykonával bez ochranných prostriedkov, ktoré je povinný zamestnávateľ poskytnúť zamestnancom a bez pracovno-právnej zmluvy. Zo zákonníka práce jednoznačne vyplýva, že aj dohoda o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, musí byť v zmysle Zákonníka práce uzatvorená písomne, avšak v prípade žalobcu nebola ani bližšie dojednaná.

15. K námietke žalobcu uvedenej v žalobe, týkajúcej sa nesplnenia povinnosti zamestnávateľa, ktoré mu vyplývajú z právnych predpisov, nemôže ísť na vrub žalobcovi, bol právny zástupca žalobcu niekoľkokrát vyzývaný, jednak prvostupňovým správny orgánom ako aj žalovaným, aby predložil doklady, ktoré preukazujú jeho nárok.

16. Z vykonaného dokazovania ako aj z výpovedí v trestnom konaní vedenom pred Okresným súdom v Spišskej Novej Vsi č.k. 5T/100/2015 bolo jednoznačne preukázané, že žalobca nevykonával prácu pre zamestnávateľa, na základe akej pracovnej zmluvy nevedel uviesť ani jeho názor, išlo o prácu s cieľom zarobiť si, ktorú mu sprostredkoval jeho priateľ, cez L.. Aj keď zamestnávateľ podal prihlášku do systému sociálneho zabezpečenia, išlo o tzv. dodatočné prihlásenie, časovo nasledujúce po utrpení úrazu žalobcom, či by to vlastne aj zamestnávateľ urobil ak by k úrazu nedošlo. Žalovaná ďalej vo svojom uviedla, že nespochybňuje závažnosť žalobcu zo dňa 12. 04. 2013, avšak vzhľadom na preukázaný skutkový stav nie je možné sa stotožniť s konštatáciou právneho zástupcu v žalobe, že nie je sporné, že dňa 12. 04. 2013 žalobca utrpel pracovný úraz. Žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

V.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právne argumenty

17. Krajský súd v Nitre ako súd vecne a miestne príslušný (ust. § 23 ods. 2 písm. c/ SSP), preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 21. 12. 2017, pričom dospel k záveru, že podaná žaloba nie je dôvodná, a preto ju zamietol podľa ust. § 190 SSP.

18. Úlohou súdu bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného zo dňa 21. 12. 2017 a posúdiť, či tento vo vzťahu k žalobcovi postupoval alebo nepostupoval v súlade so zákonom, keď potvrdil rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu zo dňa 08. 08. 2017.

19. Rozhodnutím č. 54471-6/2017-BA zo dňa 21. 12. 2017 bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 08. 08. 2017 vo veci nepriznania nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu žalobcu.

20. Správny súd preskúmal rozhodnutie žalovaného ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, preskúmal napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa ako aj konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa správny orgán vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v odvolaní žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu posúdil správnosť a zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

21. Správny súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal I. stupňový správny orgán, ako aj žalovaný správny orgán. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu na základe žaloby je povinný posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutkový stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie, ktoré bolo vydané, bolo v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi i procesnoprávnymi predpismi.

22. Pri preskúmaní rozhodnutia je pre správny súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

23. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného správny súd dospel k záveru, že nezistil ani jeden z dôvodov taxatívne uvedených v § 191 ods. 1 písm. a/ až g/, pre ktoré by napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy zrušil.

24. Predmetom preskúvacieho konania v danej veci je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o nepriznaní nároku žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov. V prejednávanej veci nie je sporné, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z titulu pracovného úrazu zo dňa 12. 04. 2013 o 7:30 hodine pri vykládke štrku zo železničných vagónov pomocou pásového vykladača. Práce pri vykladaní štrku organizoval L. ktorý bol na vykonávanie tejto práce poverený zamestnávateľom spoločnosťou Bryntin Rail CZ s.r.o. so sídlom Praha, Konevova 2660/141.

25. Prvostupňový správny orgán vydal rozhodnutie č. 21193-18/2017-BAM zo dňa 08. 08. 2017, v ktorom nepriznal žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu zo dňa 12. 04. 2013, pretože nebolo preukázané, že tento úraz bol pracovný.

26. Žalovaný správny orgán rozhodnutím zo dňa 21. 12. 2017 potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 08. 08. 2017, ktorým nebola priznaná náhrada žalobcovi za sťaženie spoločenského uplatnenia, pretože vykonaným nebolo preukázané, že sa jednalo o pracovný úraz, čo je vlastne zákonnou podmienkou nároku na dávku z úrazového poistenia. Toto bolo preukázané aj samotným tvrdením žalobcu, ktorý uviedol, že si išiel iba privyrobiť na tri dni vykládkou vagónov. Žalobca nepredložil žiadne dôkazy o tom, že by sa jednalo o pracovný úraz, teda že by mal uzatvorenú pracovnú zmluvu alebo dohodu o vykonaní práce. Fiktívny zamestnávateľ, ktorý bol označený ako zamestnávateľ si nesplnil svoje základné povinnosti voči sociálnej poisťovni, neoznámil vznik pracovného úrazu a ani nepredložil záznam o pracovnom úraze. Z registračného listu poistenia fyzickej osoby bolo jednoznačne preukázané, že žalobcu poistil dňa 12. 03. 2013 až po tomto úraze.

27. Podľa § 195 ods. 1 zákona č. 311/2007 ZP, ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom, zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere.

28. Vychádzajúc z uvedeného základnou podmienkou vzniku nároku na bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia je, že úraz musel vzniknúť v dôsledku poškodenia zdravia, ktoré vzniklo pri plnení pracovných úloh, v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, pre plnenie pracovných úloh, alebo pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi. Zo spisovej dokumentácie vyplýva, že zamestnávateľ tento úraz neuznal za pracovný a na výzvy žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu nereagoval a ani nepredložil potrebné tlačivá k uplatneniu nároku z pracovného úrazu. Dôkazné bremeno na preukázanie skutočností rozhodujúcich pre vznik nároku na dávku je na poistencovi, v tomto danom prípade na žalobcovi, ktorý si uplatnil nárok.

29. Nie každý úraz, ktorý pracovník utrpí v zamestnaní pri plnení pracovných úloh, nemožno považovať za pracovný. Keďže zamestnávateľ neoznámil tú skutočnosť, že pracovný úraz utrpel jeho zamestnanec, nie je možné priznať nárok žalobcovi z pracovného úrazu. Žalobca ani na výzvu žalovaného nepredložil žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení, že úraz, ktorý utrpel je pracovný, pretože neexistuje pracovná zmluva ani dohoda o vykonaní práce. Vyhlásenie zamestnávateľa a predložením príslušných tlačív, že vznikol pracovný úraz je pre sociálnu poisťovňu záväzná pri posudzovaní nároku z úrazového poistenia. Keďže v danom prípade nastal spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom, či sa jedná o pracovný úraz, tieto spory prejednáva a rozhoduje v zmysle § 14 zákonníka práce príslušný okresný súd.

30. Podľa § 316 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, individuálny pracovnoprávny spor na účely tohto zákona je spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom vyplývajúci z pracovnoprávnych a iných obdobných pracovných vzťahov.

31. Vychádzajúc z uvedených legislatívnych ustanovení, spor, či poškodenie zdravia žalobcu je pracovným úrazom spadá výlučne do kompetencie všeobecného súdu, ktorý jediný môže po vykonaní dokazovania záväzne určiť, že predmetný úraz zo dňa 12. 04. 2013 je pracovným úrazom. Súd však koná len na základe návrhu účastníckych strán tohto sporu, t.j. žalobcu, alebo zamestnávateľa, teda na tzv. určovacej žalobe. Žalovaný nemá ani vecnú legitimitáciu na podanie takejto žaloby a ani nie je oprávnená riešiť či tento úraz je alebo nie je pracovným úrazom.

32. Podľa § 195 ods. 1 zákona, organizačná zložka sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci a obstará si potrebné doklady na rozhodnutie.

33. Podľa § 196 ods. 1 zákona, dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania, vyjadrenia účastníkov a svedkov, správy, listiny.

34. Zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 24. 09. 2018 trval na podanej žalobe v plnom rozsahu. Žiadal zrušiť napadnuté rozhodnutie. Poukázal na to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca bol zamestnancom firmy Bryntin Technologies s.r.o. a počas výkonu práce došlo k pracovnému úrazu. Zamestnávateľ so žalovaným nekomunikoval, z toho však nie je zrejmé, že neuznáva pracovný úraz žalobcu. Žalovaná mala postupovať v zmysle zákona tak, že mala prerušiť konanie a vyzvať žalobcu na podanie žaloby o určenie, či úraz, ktorý utrpel je pracovným úrazom. K tejto výzve nedošlo a ani sám žalobca takúto určovaciu žalobu nepodal.

35. Zástupkyňa žalovaného správneho orgánu žiadala žalobu zamietnuť. V danom prípade nebolo preukázané, že úraz, ktorý utrpel žalobca je pracovným úrazom, pretože nemal uzatvorený pracovný pomer ani dohodu o vykonaní práce. Ako to vyplýva z trestného rozsudku Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi je evidentné, že išlo iba o ústnu dohodu, trojdňovú brigádu, privyrobiť si, čo bolo potvrdené aj svedkami. Žalobca a ani jeho právny zástupca žiaden dôkaz o tom, že by vykonával prácu na základe pracovného pomeru nepredložil.

36. Predmetom súdneho konania správneho súdu bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného o nároku žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

37. Podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, poškodený má nárok na náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Podľa § 178 ods. 1 písm. a/, bod 3, vyššie citovaného zákona, do pôsobnosti pobočky patrí
a/ rozhodovať v prvom stupni
3. o úrazových dávkach okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty.

Podľa § 153 ods. 4, písm. c/ vyššie citovaného zákona, lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa,
c/ kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch.

Podľa § 2 ods. 3, písm. c/ zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady SR č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, na účely tohto zákona
c/ poskytovateľ náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „poskytovateľ náhrady“) je osoba, ktorá je povinná poskytnúť náhradu podľa osobitných predpisov.

Podľa § 3 ods. 1, 2, citovaného zákona, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti.

Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a § 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú stanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa § 7 ods. 1, 3, 4, 6, cit. zákona, lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydá zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok.

O vydanie lekárskeho posudku môže požiadať poškodený.

Ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v ods. 3, 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.

Podľa § 10 ods. 1, 4, 5, 8 citovaného zákona, posudzujúci lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov.

38. Podľa § 195 ods. 1 zákona, organizačná zložka sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci a obstará si potrebné doklady na rozhodnutie.

39. Podľa § 196 ods. 1 zákona, dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania, vyjadrenia účastníkov a svedkov, správy, listiny.

40. Správny súd po preskúmaní žalobcom napadnutého rozhodnutia žalovaného dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je vecne správne ako aj rozhodnutie príslušnej organizačnej zložky - prvostupňového správneho orgánu č. 21193-18/2017-BAM zo dňa 08. 08. 2017, ktorým žalobcovi nepriznala nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, pretože sa jednalo o pracovný úraz, keďže z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že žalobca nemal s uvedeným zamestnávateľom uzatvorenú pracovnú zmluvu ani dohodu o vykonávaní práce mimo pracovného pomeru.

41. K námietke žalobcu týkajúcej sa odovzdania registračného listu fyzickej osoby na poistenie podanej zamestnávateľom dňa 12. 04. 2013 o 11:44 nemožno považovať za rozhodnutie zamestnávateľa, že uznáva úraz za pracovný. Takéto uznanie sa výlučne uskutočňuje prostredníctvom predloženia tlačív „Oznámenie poistnej udalosti“ a „Záznam o registrovanom pracovnom úraze“. Tieto tlačivá aj napriek výzve žalovaného aj prvostupňového správneho orgánu zamestnávateľ nepredložil, a preto správne žalovaný ako i prvostupňový správny orgán rozhodol tak, že úraz z 12. 04. 2013, ktorý utrpel žalobca, neuznal za pracovný.

42. Tieto skutočnosti vyplývajú a sú preukázané aj v konaní pred Okresným súdom v Trenčíne v trestnej veci č. 5T/100/2015, ktoré vyplývajú z pripojeného rozsudku 5T/100/2015-48 zo dňa 02. 02. 2018.

43. V prípade preskúmaného rozhodnutia žalovaného zo dňa 21. 12. 2017 správny súd dospel k záveru, že rozhodnutie vychádzalo zo správneho a riadneho zistenia skutkového stavu. Správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného dospel k záveru, že žalovaný správny orgán v danej veci postupoval v súlade so zákonom a pre vydanie rozhodnutia si zadovážil dostatok skutkových podkladov, z ktorých vyvodil správny právny záver, ktorý v odôvodnení napadnutého rozhodnutia jasným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnil, a preto rozhodnutie je potrebné považovať za súladné so zákonom.

S námietkami, ktoré uvádzal žalobca v odvolaní sa žalovaný vysporiadal v napadnutom rozhodnutí, a tieto opakovane uviedol aj v žalobe.

44. Správny súd dospel k záveru, že námietky žalobcu uvedené v žalobe nie sú relevantné k vyhovneniu žaloby, a preto správny súd podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

45. O trovách konania súd rozhodol podľa § 168 SSP a žalovanému súd náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu správneho súdu nie je prípustný opravný prostriedok, ak tento zákon neustanovuje inak. (ust. § 133 ods. 2 SSP).

Proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu je prípustná kasačná sťažnosť, ak zákon neustanovuje inak (ust. § 439 ods. 1, 2, 3 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v ust. § 440 ods.1, 2 SSP.

Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu subjektu oprávnenému na jej podanie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je 30 dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu v prípadoch uvedených v § 145 ods. 2 SSP. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh), pričom sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) a v prípade, ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.